

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Svmmvla Selectarvm Qvaestionvm Regvlarivm

Bonagratia <von Habsheim>

Friburgi Brisgoiae, 1665

§. 6. Decreta s. congregationis

[urn:nbn:de:bsz:31-160625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160625)

minandas, vt si Pontifex designet Iudicem, qui causam cognoscat. Rescripta gratia sunt Supplicationes seu petitiones in Scriptis Pa-pae vel Eius Ministris porrectae, quibus Papa subscribit per FIAT, vel simile verbum, absque sigillo. Si dentur ad Beneficium vacaturum, vocantur gratia expectatiua; si de Beneficio vacante dicitur Mandatum, eo quod S. Pontifex vel Ordinario vel Execu-tori mandat & iubet alicui prouideri de be-neficio, pro quo scribitur. Quod si Rescrip-ta dentur contra Ius commune, propriè di-cuntur Priuilegia vel Dispensationes, vt cum alicui plura beneficia incompatibilia conce-duntur. Lezan. V. Littera Apost. Graff. Decis. l. 4. c. 18. n. 87. & seqq. Litterarum Aposto-licarum originale producendum esse, vt Iu-dex, qui illas exequi debet, sit certus de sua Iurisdictione, tradit Barbos. l. 3. Iuris Eccl. c. 13. n. 231.

§. 6. Decreta S. Congrega-tionis.

- 12. Congregationes DD. Emm. Cardinalium cur varia instituta.
- 13. Congregationes in specie, quas Regulares nosse conuenit recensentur.
- 14. Auditorum Rorae dignitas & Auctoritas.

Quoniam totus Emm. DD. Cardina-
 lium Ordo ad hoc peraeque sit institu-
 gationes
 tus, Emm.

*Emm. DD.
Cardina-
lium cur
Varia in-
stituta.*

tus, vt ipsi tanquàm orbis Cardines, ac totius Reipublicæ Christianæ Senatores Romano assistant Pontifici, & ei in negocijs arduis rectum consilium præbeant, & cuncta, quæ eis ab eodem S. Pontifice pro vtilitate Ecclesiæ iniunguntur, fideliter adimpleant. *e. Per venerabilem. Qui filij sint legit. Et c. Fundamenta. de Elect. in 6.* Ne tamen ipsa Ecclesiastici Regiminis Capita, ingenti curarum negotiorumq; mole obruta tanto succubant oneri, cunctaq; facilius celeriusq; expediatur, placuit ijsdem, magni illius Moyse exemplo adductis, vt loquitur Sixtus, *in Bulla: Immenso æterni Dei. Edita A. D. 1588. Cal. Febr.* qui cum Deo loquens Soceri sui Iethro consilium de varijs Iudicibus constituendis non repudiavit, quique Dei iussu insignem senatum septuaginta Seniorum conscripsit, qui cum eo onus populi sustinerent, ne solus ipse grauaretur, Pontificium hoc onus inter illos orbis terræ Senatores Cardinales aptâ quadâ distributione pro temporis cõditione, negotiorum multitudine & varietate, ipsaque vtilitatis ratione ita partiri, vt ad certas rerum, negotiorumque tractationes distincti essent Conuentus & Congregationes Cardinalium, qui distributi muneris partem leuius ferrent, diligentius administrarent, commodiùs ipsum Papam consulerent, ac denique

que viri Primarij publicis in rebus exercitati, nullo vnquam tempore deessent. Primam eiusmodi Congregationem Generalium Inquisitorum pro conseruanda rectæ fidei Doctrina, fundamento salutis principali, erexit Paulus 3. *Constit.* 34. *Incip.* Licet. 12. *Cal. Aug.* 1542. apud Laertium, Cherub. in *Bullario to. 1.* Alteram adiecit pro executione & interpretatione Concilij Trid. Pius 4. *Constit.* 81. *Incip.* Aliàs nonnullas. 4. *Non. Augusti.* 1564. apud eund. Laert. *tom. 2.* amplificauitque maximè Sixtus 5. in *præallegata Bulla:* Immensa. Quindecim S. R. Ecclesiæ Cardinalium Congregationes instituens; aliam insuper De Propaganda fide erexit Greg. 15. a. 1622. per *Bullam:* Inscrutabili. Apud Laert. *Constit.* 25. De his omnibus, quæ Regulares nosse potissimum conuenit, vt breuiter dicam.

Congregatio 1. pro S. Inquisitione. Huic Pontifex in dicta Bulla auctoritatem dedit & potestatem inquirendi, citandi, procedendi, & sententiandi & definiendi in omnibus causis tam heresin manifestam, quàm Schismata, Apostasiam à fide, Magiam, Sortilegia, Diuinationes, Sacramentorum abusus, & quæcunque alia quæ etiam præsumptam heresin sapere videntur, conuenerentibus, non solum in Vrbe, & Statu temporali S. Sedi subiecto, sed etiam in vniuerso ter-

XIII.
Congregationes in specie quas Regulares nosse conuenit reuocentur.

rarum Orbe, vbi Christiana viget Religio, super omnes Patriarchas, Primates, Archi-Episcopos, & alios inferiores ac Inquisitores, quocunque Priuilegio illi suffulti sint.

Cogregatio 2. est pro Signatura gratia, ad hoc, vt omnes signaturam quauis de causa ad eunt benignè audiant, porrectasque oblaturam petitionum informationes excipiant, diuque supplices libelli referuntur, Papæ assistant, opportunum consilium afferant. &c.

Congregatio 3. Pro Ereptione Ecclesiarum, & earum, quæ iam erectæ sunt, Diocesum vel Monasteriorum vnione, Dismembratione, cessione, Permutatione, Translatione. &c.

Congregatio 5. Pro Sacris Ritibus, & Cæremonijs; vt veteres Ritus sacri vbiuis. Locorum in omnibus Vrbs, orbisque Ecclesijs etiam Capella Pontificia, in Missis, Diuinis officijs, Sacramentorum administratione, cæterisque ad Diuinum cultum pertinentibus à quibusuis personis diligenter obseruentur, Cæremonia, si exoluerunt, restituantur, si deprauata fuerint, reformentur, libri de SS. Ritibus & Cæremonijs in primis Pontificiale, Rituale, Cæremoniales, prout opus fuerit, reformentur, Officia Diuina de Sanctis examinentur. &c.

Cong. 7. Pro Indice Librorum prohibitorum, vt librorum eiusmodi Catalogos & Indices, aut olim, aut proximè confectos examinent,

certorum auctorum libros prohibitos, aut quous modo in prioribus Iudicijs suspensos diligenter excutiant, & prout expedire iudicauerint, permittant. &c.

Cong. 8. Pro Executione & Interpretatione Conc. Trid. si quando in his quæ de morum reformatione, disciplina & moderatione, & Ecclesiasticis Iudicijs, alijsque huiusmodi statuta sunt, dubietas aut difficultas emerferint.

Cong. 11. Pro Consultationibus Regularium. Huius Congregationis Cardinalibus facultas conceditur, vt Regularium, Claustralium, Mendicantium, non mendicantiũ, Hospitaliorũ & militarium, possidentium & non possidentium, cuiusvis demum Ordinis sint, controuersijs, dubitationibus propositis respondeant; causas vero, quas inter ipsos Religiosos oriri contigerit, iuxta quarumcunque Religionum insitata eorumque dispositionem Superiores illorum definiant, atque terminent. Dum autem inter Episcopos & Regulares dubitationes inciderint, quæ sub Decretorum Concilij Trid: disputatione aut interpretatione comprehendantur, eos ad eandem Congregationem remittant. Audiant itidem ac decident prædicti Cardinales causas & controuersias inter prædictos ordines vertentes, siue in vniuersum, siue ratione particularium Locorum, dummodo formam Iudicariam non requirant, item vt dictis Regularibus non ad

laxiorem, nec ad parem, sed ad arctiorem Religionem transeundi, ijs, quos seruore spiritus incensos ad perfectioris vitæ statum transire velle cõsiterit &c. licentiam dare: Apostatarum quoque electorum, & præterea extra Monasteria degentium aut vagantium causam iisdem Cardinales audiant & cognoscant; eosque coercendi potestatem habeant &c.

Cong. 12. Pro Consultationibus Episcoporum & aliorum Prelatorum Cardinalium, Huius Congregationis facultas est, vt Patriarcharũ, Primatum, Archi-Episcoporum, Episcoporum, Prelatorum, & Ordinariorum quorumcunque etiam inferiorum, non tamen Regularium petitiones audiant, propositisque difficultatibus, questionibus ac controuersijs, alijsque super quibus consulti fuerint, etiam per litteras, sedulo, humanitèrque respondeant, dubia, rationes & causas Ecclesiarum, earumque dignitatis, iurisdictionis, Exemptionis, Immunitatis, Iuriũ, Priuilegiõrũ, & laudabiliũ cõsuetudinũ conseruatione cõcernentes, summarie cognoscant, atque tam ex partium petitione, quam ex officio componant, prout honestum opportunumque eis videbitur.

Cardinalibus Cõgregationis de propagãda Fide præscribitur in allegata Bulla: Inscrutabili, vt in vnum congregati adhibitis etiam aliquot Romane Curie Prelatis & Religiosis

viris,

vis, ac Secretario &c. semel coram ipso Papa, ac
 bis saltem in domo antiquioris illorum quolibet
 mense congregentur, omniaque & singula nego-
 cia ad fidem in vniuerso Mundo propagandam
 pertinentia cognoscant ac tractent, & grauiora,
 quæ in prædicta domo congregati tractauerint,
 ad Papam referant; alia verò per se ipsos deci-
 dant, & expediant pro eorum prudentia, Missio-
 nibus omnibus ad prædicandum & docendum
 Euangelium & Catholicam fidem superinten-
 dant, Ministros necessarios constituent & mu-
 tent.

Congregationes, quæ à Cardinalibus
 constituuntur ac reguntur, proxima, digni-
 tate & authoritate, Rota sequitur, quæ nihil
 aliud est, quàm Senatus aut Concilium 12.
 Prælati constans, quorum vnus est Germa-
 nus, vnus Gallus, duo Hispani & octo Ita-
 li; horum tres Romani, alij Bononiâ, Fer-
 rariâ, Venetijs, Hetruriâ & Mediolano. De
 his & eorum officio ita scribit Azor. p. 2. In-
 stit. l. 5. c. 41. Ex vniuerso, inquit, Christiano-
 rum orbe ad Pontificem litigatores, causas de
 Beneficijs Ecclesiasticis, & alijs rebus deferre so-
 lent; Has causas expedire consuevit Pontifex per
 viros vtriusque Iuris peritos: Qui, quoniam in
 Capella Pontificia assistebant, Capellani S. Pon-
 tificis olim dicebantur, & auditores S. Palatii:
 hodie auditores Rotæ dicuntur, quod in orbem

B 5 . sedentes,

XIV.

*Auditorie
 Rota di-
 gnitas &
 auditoria
 tas.*

sedentes, controuersias & causas examinent. In hoc auditorio cuncta iuxta doctrinam, prudentiam, aequitatem & iustitiam definiuntur.

Congregationes aliæ Emm. DD. Cardinalium concernentes alia negotia.

Cong. 4. Pro vbertate annonæ status Ecclesiastici.

Cong. 6. Pro Classe paranda & seruanda ad status Ecclesiastici defensionem.

Cong. 9. Pro status Ecclesiastici Grauinibus subleuandis.

Cong. 10. Pro Vniuersitate studij Romani.

Cong. 13. Pro Vijs, Pontibus, & aquis curandis.

Cong. 14. Pro Typographia Vaticana.

Cong. 15. Pro Consultationibus negotiorum status Ecclesiastici.

§. 7. Pontificiæ Constitutiones quam habeant vim obligandi.

15. Decreta Pontificum siue mediante Concilio Generali, siue aliàs lata vim obligandi habent.
16. Eriam extra Corpus Iuris contenta post legitimam publicationem.
17. Legem Pontificiam in sua Diocesi nec promulgatam nec vsu receptam non obseruans

seruans